

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1842

XVI. Die Markgrafen Johann, Otto und Konrad vergleichen den Bischof von Havelberg mit dem Ritter von Wildenhagen und mit denen von Königsberg wegen streitiger Grenzen an der Karthane und verkaufen ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54306)

XV. Markgraf Otto verzeiguet dem Bisthum Havelberg das Dorf Doberkow und zwölf Hufen Landes bei Schönhausen und Bischofsdorf und erhält dagegen die Zehnthebung im Lande Prizwalk zu Lehn, im Jahre 1267.

In nomine domini amen. Nos Otto, dei gracia Brandenburgensis Marchio, vniuersis tam presentis temporis quam futuri, ad quos literè presentes pervenerint, salutem et omne bonorum omnium incrementum. Que geruntur in tempore, ne recedant tempori, literarum solent testimoniis perhennari. Recognoscimus igitur, et presentibus publice protestamur, quod nos de uoluntate et consensu nostrorum filiorum venerabilij Domino heinrico havelbergensi episcopo et omnibus suis successoribus, villam dobrekouwe cum mansis XXV^a, nec non mansos duodecim in nemore, uillis eiusdem domini episcopi Schonhusen et Bisschofestorp contiguo, cum pleno iure, advocacia et omni utilitate, que in ipsa villa et mansis nunc est, aut in posterum nominari poterit, aut haberi, damus et tradimus proprietatis tytulo in perpetuum liberos possidendos, ita uidelicet, ut nos una cum omnibus heredibus nostris veris, a nobis directa linea descendantibus, decimam in toto territorio Prezwalk, excepta III. parte decime, pertinentis ad sacerdotum prebendam, prout hactenus receperunt, quantum ad nostrum pertinet dominium, possimus deinceps salubrius habere et convenientius possidere. Si autem nobis aut nostris haeredibus nulli veri haeredes successerint, memorata decima in predicto territorio ad eiusdem ecclesie episcopum, quicumque pro tempore fuerit, devolvetur, proviso quod feodariis sua feoda conferantur. Ceterum idem dominus episcopus et omnes sui successores recipient de quolibet manso territorij nostri Prezwalk denarios III^{or}. monete Brandenburgensis, de bonis tam infeodatis, quam non infeodatis, Theutonicalibus et Slaicalibus in crastino S. Michaelis annis singulis persolvendos. Quos siquidem denarios dictus episcopus infeodare aut alienare non poterit quoquo (modo), verum ipsos in memoriam recompensationis sepe dicte decime suo usui retinebit, adiecto, quod si aliqui in predictorum denariorum solutione forsitan maluoli fuerint et rebelles, posito eciam, quod dominus uille existat, hos episcopus existens pro tempore ad solutionem huiusmodi per censuram ecclesiasticam, sine nostra indignatione, immo potius uoluntate compellat. Huius rei testes sunt Illustris princeps dominus Barnem dux Slauorum, et albertus Prepositus de Stendal, Johannes de Nemick, Heinrichus de Wudenswege, Hartmannus Advocatus in Stargarde, Heinrichus Dorgaz, Rudolphus munt, Guntherus de Reberg, Bruningus et Albertus de Redingeldorp, Engelke de Dewicz, Johannes de Dewicz, et alii quam plures. In premissorum vero omnium perpetuam firmitatem, damus presens instrumentum, nostro et filiorum nostrorum sigillis proinde communitum. Datum Stargarde anno Domini M^o. CC^o. LXVII°, XVII. kal. Junii.

Nach dem Havelberger Copialbuche fol. 11. Fehlerhaft abgedruckt bei Buchholz a. a. D. S. 95, 96.

XVI. Die Markgrafen Johann, Otto und Konrad vergleichen den Bischof Heinrich von Havelberg mit dem Ritter Heinrich von Wildenhagen und mit denen von Königsberg wegen streitiger Grenzen an der Kathane und verkaufen dem Bischofe 15 Hufen Landes im Rodahn bei Studeniz und alle Ländereien jenseits der Grabeniz, im Jahre 1274.

Johannes Otto et Conradus dei gracia brandenburgenses Marchiones omnibus in perpetuum uolumus esse notum, quod cum venerabili patre domino Hinrico havelb. eocl. episcopo

super impeticionibus hinrici militis de wildenhagen puerorum de koningesberge ac super limitibus agrorum apud karthanam concordauimus in hunc modum: Vendidimus et liberaliter resignamus dicto Dno. hinrico episcopo quindecim mansos in silua dicta Rodana apud villam Studeniz pro quinquaginta marcis argenti Stendalensis pecunie numerate, ad ipsum suosque successores cum omni iure perpetuo pertinendos, ut cum ipsis dictum militem de wildenhagen deponat ab impetitione, quam habet contra ipsum et suam ecclesiam de quindecim mansis silve eiusdem. Item omnes agros, qui sunt ultra aquam, que grabenitz dicitur, que aqua fluit apud villam Grabow, secundum suum descensum, supra et infra, cum pratis et lignis et pascuis, eciam vendidimus et liberaliter resignamus ad ipsum suosque successores perpetuo pertinendos, Ita tamen, quod eadem aqua cum omnibus suis utilitatibus ad nos pertineat pleno iure, et eadem aqua inter dictum dominum episcopum et nos perpetuus limes maneat et existat. Amplius de limitibus apud karthanam supra memoratis sic ordinauimus, ut a ponte, qui hollenweghke brugge dicitur, qui pons est supra karthanam ad leuam, usque antiquos limites, qui inter uillam Rodene ab antiquo fuerunt, inter sepe dictum dominum episcopum et nos sit perpetuus limes noster. Pro qua limitatione ac uenditione agrorum ultra memoratam aquam Grabeniz sepe dictus dominus episcopus nobis dedit centum marcas brandenburgensis argenti pecunie numerate. Ut autem huiusmodi ordinacio per nos et nostros successores fixa et immobilis perhenniter obseruetur, presentem nostram paginam desuper conferibi fecimus, cum appensione sigillorum nostrorum in testimonium perpetuum et munimen. Testibus nihilominus qui presentibus aderant subnotatis, ut domino Hinrico de Bardeleue, domino Johanne de krochere, domino Johanne de potlest et aliis quam pluribus fide dignis. Datum anno domini millesimo CC°. LXX°. quarto, Septimo kal. Augusti.

Nach dem Havelberger Copialbuche des Geh. Kab. Archives Bl. 15. Fehlerhafter Abdruck bei Buchholz a. a. D. S. 99.

XVII. Des Bischofs Heinrich II. von Havelberg Privilegium für die Stadt Wittstock, vom Jahre 1275.

Henricus Dei gratia Havelbergensis Episcopus omnibus prefens scriptum vituris vel audituris in perpetuum salutem in Domino Jesu Christo. Quoniam ea, que aguntur mortalium studiis, siveit obliuio, que prouenit ex successione temporum et morte decedentium, a notitia futurorum frequentius abolere, Ideo necessarium duximus ea, que per nos, nostri pontificatus tempore, ad commodum futurorum profutura disponuntur, scriptis et linguis testium perhennare. Cum igitur omni sollicitudine commisse nobis Ecclesie utilitatibus debeamus merito providere et ejusdem incremento solerter intendere, ut crescat in mundanis et virtutibus spiritualibus dilatetur, recognoscimus et tenore presentium protestamur, quod civitati nostre Wittstock vendidimus totum forum pro pecunia numerata, videlicet theatrum Crambode et quicquid in foro et circa forum edificatum est vel adhuc edificandum expedire videbitur civitati, ita quod nemo sine civitatis consensu aliquid juris in ipsorum proventibus aliquatenus sibi presumat aut valeat vendicare. Secundo, ipsis dedimus quandam libertatem, que vulgo dicitur Jninghe, ut exinde emendent civitatis munitiones et comparent, que videntur civitati ad commodum pervenire. Magistri quoque omnium officiorum Jninghe, vocabunt unum aut duos de Consulibus Civitatis, et eorum mediante consilio statuent, quicquid in eorum Inninghe fuerit statuendum; in